

Hobune valib lugemisraamatu ise

Birgit Itse
[birgit.itse\(at\)ajaleht.ee](mailto:birgit.itse(at)ajaleht.ee)

Klassiruumis istub õpilane ja loeb valju häälega raamatut, käes pöidlajämedune lõtv kirju nõör, mille teine ots viib Apsakani.

Apsakas on hobune ja üks kolmest VAU hobukooli õpetajast. Laps pingil istudes lugemas ja suksu kannatlikult kõrval seismas – nii on loetud juba nelja erinevat raamatut.

Vodja kooli perenaine Annika Crasta täpsustas, et kõik sai alguse umbes kolm nädalat tagasi, kui ta tuli mõttele laste lugemishuvi suurendamiseks ära kasutada nende armastust hobuste vastu. Inspiratsiooni andsid ka lugemiskoerad ning teadmine, et hobused tajuvad inimese emotsioone hästi.

Crasta rõhutas, et iga hobune lugemishobuseks ei sobi, selleks on vaja iseloomu. See tähendab, et hobune peab olema väga kannatlik, suutma rahulikult seista ja kuulata, mitte tegelema asjadega, mis last segada võiks. Milline Vodja kolmest hobusest – Amor, Apsakas või Essa lugemisõpetajaks sobib, selgus pärast katseid. Katse lugemisõpetaja ametikohale tähendas seda, et lapsed läksid raamatutega talli ja seisis hobuse latri juurde. «Tahtsime teada, kuidas nad reageerivad,» selgitas ta.

Üks hobustest hakkas ninaga lugejat masseerima, teine tundis vastupandamatut kutset raamatut maitsta, Apsakas pani aga pea lapse õlale ja muudkui kuulas. Järgmise sammuna lubati ta hobukooli klassi, kus on laudad ja toolid. Ka seal käitub hobune rahulikult. «Nüüd püüame teda võimalikult erinevate lastega harjutada,» rääkis Crasta. Esialgu veel oma kooli õpilaste peal, aga 9. aprillil Vodja kooli lahtiste uste päeval saavad soovijad kõige muu hulgas ka ise hobusele ette lugeda. «Lugemistund algab kell 11,» täpsustas Crasta.

Millal valmib spetsiaalne lugemisprogramm ja hobukool hakkab teenust pakkuma väljaspoole, ei osanud Crasta öelda. «Hobune on juba peaaegu valmis, aga me ei taha kiirustada.»

Crasta usub, et Apsaka ettelugemislembus on seotud lihtsalt hobuse vajadusega olla inimese lähedal ning temaga suhelda. «See, kui laps loeb, on üks suhtlusviis,» ütles ta. Ettelugemisega tekkivaid emotsioone tunnetab loom kindlasti, seda, kas hobune tekstist päriselt aru saab, Crasta ei usu.

Üks lastest, kes Apsaka juures lugemas käib, on Nora Crasta. Tema ütlust mööda valib Apsakas alati ise endale raamatu. See käib nii, et kummaski käes on üks raamat ja lugemisele läheb see, millele hobune peaga osutab. «Vahetasin siis raamatud ära ja panin teise kätte, aga ta valis ikka selle,» meenutas tüdruk.

Oma esimese lugemiskogemuse Apsaka juures on saanud ka Alissa Marleen Tõlgu. Ta ütles, et kuigi hobune vahepeal lakub ja nuusutab, mis segab veidi keskendumist, on hirm võimaliku valesi lugemise ees väiksem. Annika Crasta selgitas, et täiskasvanu viibib siiski lugemise ajal kõrval, et laps ja ka hobune harjuksid ning tunneksid end turvaliselt. «Kui esimene ärevus on möödas, on lapse eduelamus seda suurem, hobune on ju suur loom. Kui ma juba temaga sain loetud, asi see siis väiksele vennale-õele või klassi ees ette lugeda,» lausus ta.

Crasta on selle paari nädalaga täheldanud, et kui enne pidi ta tüdruku raamatu taha meelitama, siis nüüd küsib tüdruk ise, millal saaks tallis hobusele ette lugeda.

Proovisime meiegi. Kui esialgu oligi Apsakas kaamera ees veidi ärev, siis veerand tundi hiljem ei lasknud ta end klõpsuvast fotoaparaadist üldse segada, vaid vaatas üle reporteri õla ajalehte ja noogutas kaasa. Arvamuskülg ronis peaaegu ise moka vahele, presidendiga pilti vaatas Apsakas aupaklikult ja uudisnappu teatrimatkast kuulas huviga.